

ucn act2learn

Kursusdag Eksekutive funktioner og fællesskabende didaktikker

UCN, Aalborg
Onsdag d. 11. oktober 2023

Pernille Nielsen
UCN act2learn Pædagogik og Læring

**Den Mangfoldige
Folkeskole**

Hvem er girafferne?

Charlotte Haaber
Adjunkt, lærer og
master i læring og
forandringsprocesser

UCN act2learn,
Pædagogik & Læring

crh@ucn.dk

Pernille Nielsen
Adjunkt, lærer og
cand.pæd.pæd.psyk

UCN act2learn,
Pædagogik & Læring

pern@ucn.dk

Den Mangfoldige Folkeskole

Samtlige 11 nordjyske kommuner og Professionshøjskolen UCN er sammen om det treårige projekt "Den Mangfoldige Folkeskole".

Her skal en lang række lokale indsatser være med til at løfte en af folkeskolens største udfordringer: At skabe rum til, at flere børn og unge kan lære og trives i den almene undervisning og deltage i skolens fællesskaber.

I Den Mangfoldige Folkeskole skal vi udnytte det potentiale, der er i at skabe en læringskultur, hvor vi afprøver og lærer sammen og lærer af hinanden lokalt og på tværs af kommunerne.

I dag er vi sammen om at blive klogere på eksekutive funktioner og fællesskabende didaktikker – og hvordan viden om børns læringsforudsætninger spiller ind, når vi ønsker at tilrettelægge en undervisning med fokus på det fællesskabende.

Den Mangfoldige Folkeskole

Formål:

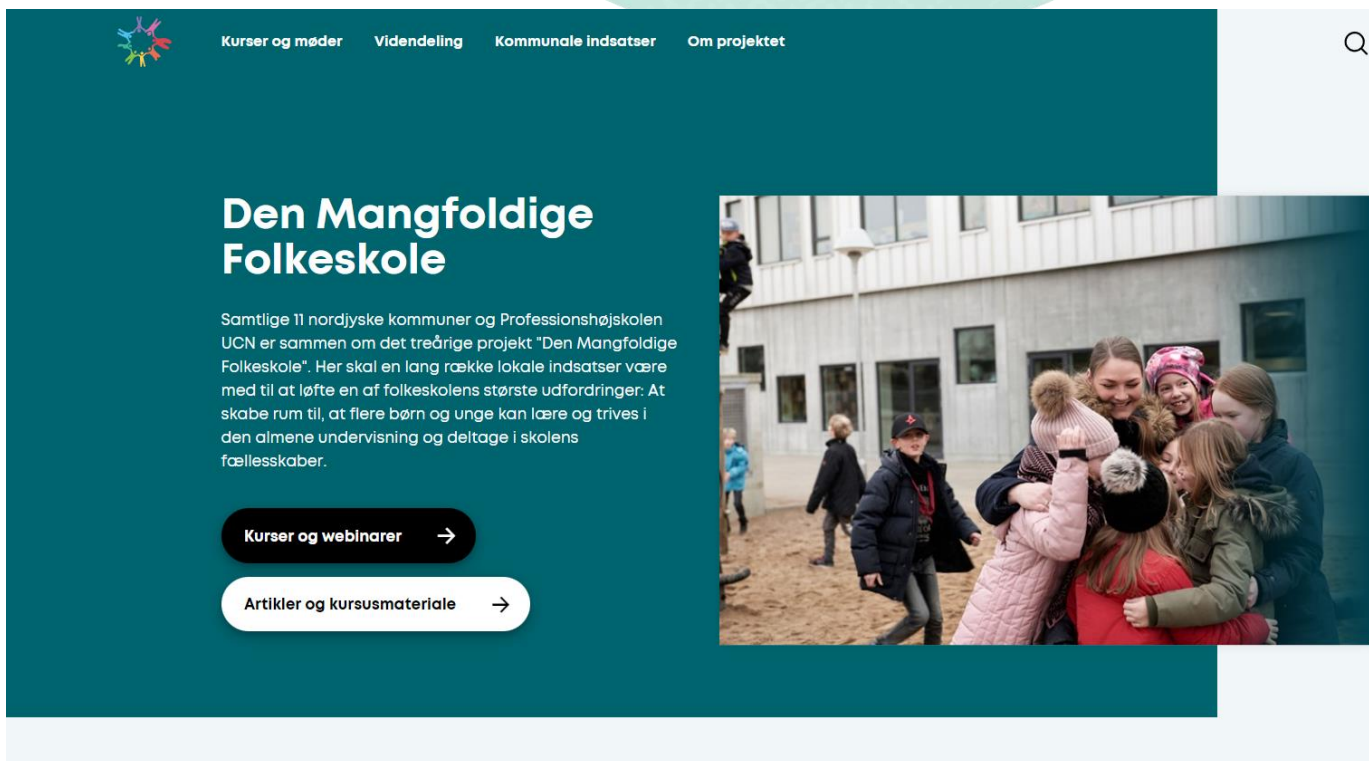
At øge deltagelsesmulighederne for alle børn og unge

Mål:

- Styrke den inkluderende didaktiske og pædagogiske praksis
- Styrke alle børn og unges læring og trivsel
- Styrke grundlaget for fremtidens skole

Den Mangfoldige Folkeskole

Efter i dag

- Følg løbende med på hjemmesiden for ny inspiration, kompetenceudvikling og videndeling.
- Spred gerne budskabet om mulighederne i Den Mangfoldige Folkeskole.
- Videndel om dagens læring med kolleger og ledere.
- Slides kan findes efterfølgende på hjemmesiden.

Kursets indhold

Charlotte

Pernille

Hvad er eksekutive funktioner, og hvilken betydning har de for børns læring?

Himm og Hippes didaktiske relationsmodel

Hvordan forstår vi fællesskabende didaktikker?

Hvad går jeg hjem og prøver af?

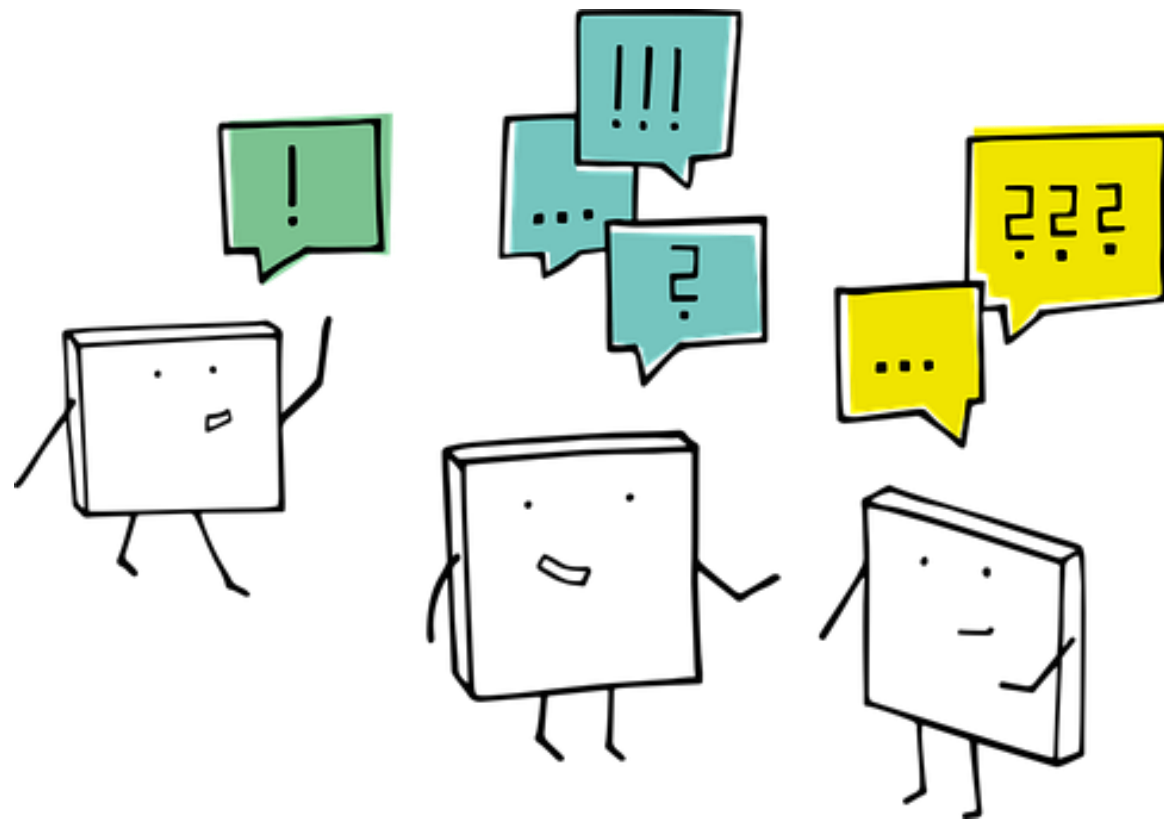
Check-in

Hvad er den vigtigste årsag til, at du er her i dag?

Vores fælles rum

- Tillid – vi er i et sårbart rum, hvor vi blottægger vores praksis.
- Tavshedspligt.
- Sig tingene højt.
- Der er ingen rigtige svar – eller forkerte refleksioner.
- Der findes ingen dumme spørgsmål.

Hvad er eksekutive funktioner, og hvilken betydning har de for børns læring?

Kognitive funktioner

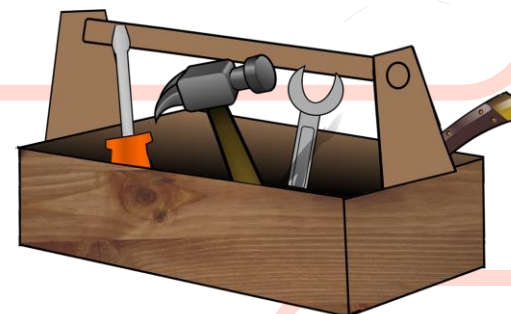
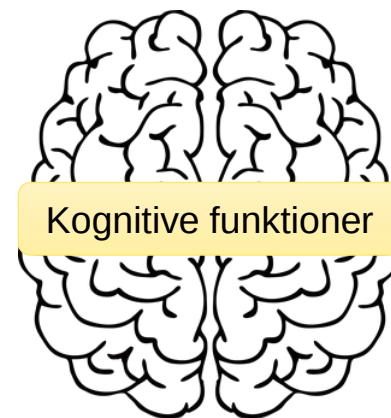
De kognitive funktioner kan opstilles i et hierarki.

Alle delene i hierarkiet hænger sammen og påvirker hinanden. De nederste funktioner er en forudsætning for, at de øverste funktioner udvikles fuldt ud.

Hjernens dirigent

Kognitive funktioner

Hjernens direktør/dirigent = de kognitive funktioner beskrives som værktøjet, og de eksekutive funktioner som personen evne til at bruge værktøjet.

Kognitive funktioner

Eksekutive funktioner

Sprog

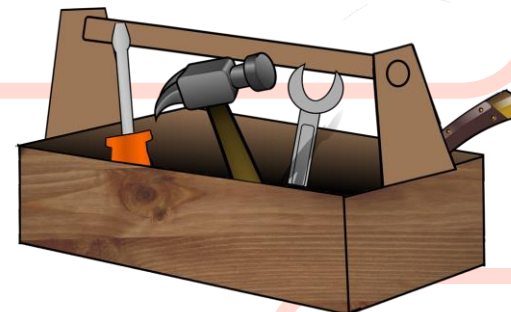
Man kan have rigtig gode kognitive funktioner (værktøj), uden at man er god til selvstændig problemløsning, fordi de eksekutive funktioner ikke er gode – og omvendt.

agennem

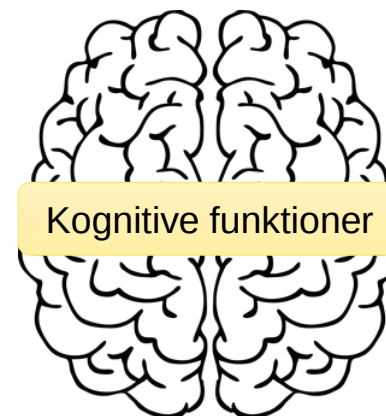
De kognitive funktioner kan opstilles i et hierarki.

Alle delene i hierarkiet hænger sammen og påvirker hinanden. De nederste funktioner er en forudsætning for, at de øverste funktioner udvikles fuldt ud.

Hjernens dirigent

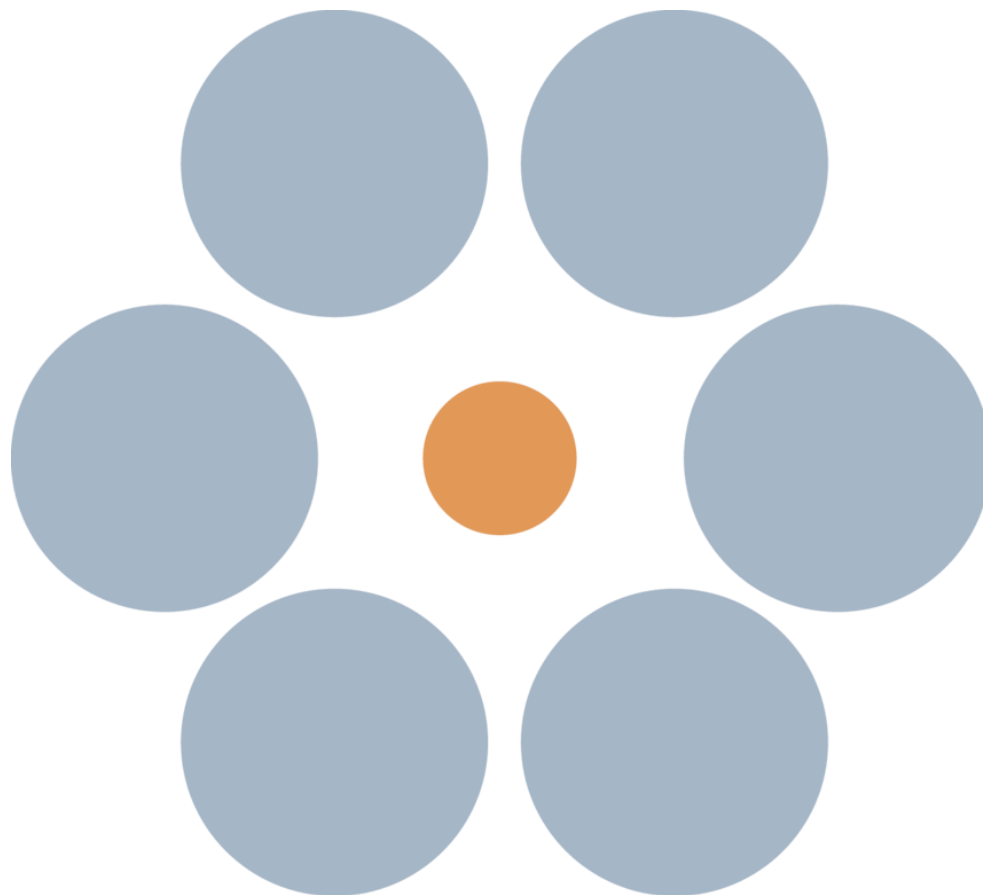
Kognitive funktioner

Hjernens direktør/dirigent = de kognitive funktioner beskrives som værktøjet, og de eksekutive funktioner som personen evne til at bruge værktøjet.

K A T
A A T

Hej Alle

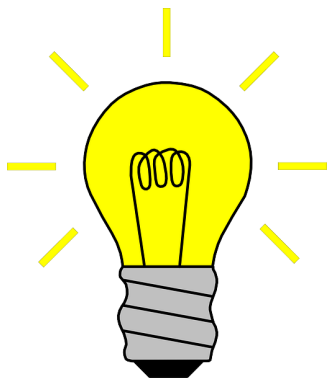

Vistde du dtete?:

Iøfgle en uerndsøeglse på Cmabrigde Uinvertisy, bteyedr det ikke noget i
hivklen rkækefløge bgotsavrene såtr i et ord, det esente vgitgie er at det
frøtse og sdiste bgosatv i odret er på de rtete padlser. Rseten kan linge
vloaypk, men du vil satdig vræe i snatd til at lsæe det. Det er frodi den
mnenesekilge hejrne ikke lesær hevrt bgotsav, men odret som en hleehd.

Så belv man så mgeet klogree (Efter Rawlison, 1976).

I korte træk

Eksekutive funktioner handler om at kunne
*få en ide, planlægge, udføre og vurdere
ideen.*

Det, der først er nyt og komplekst, og som
stiller store krav til de eksekutive funktioner,
bliver med tiden en rutinepræget handling,
der gør, at man kan tænke på noget andet
undervejs.

RØD GRØN BLÅ LILLA GUL BLÅ

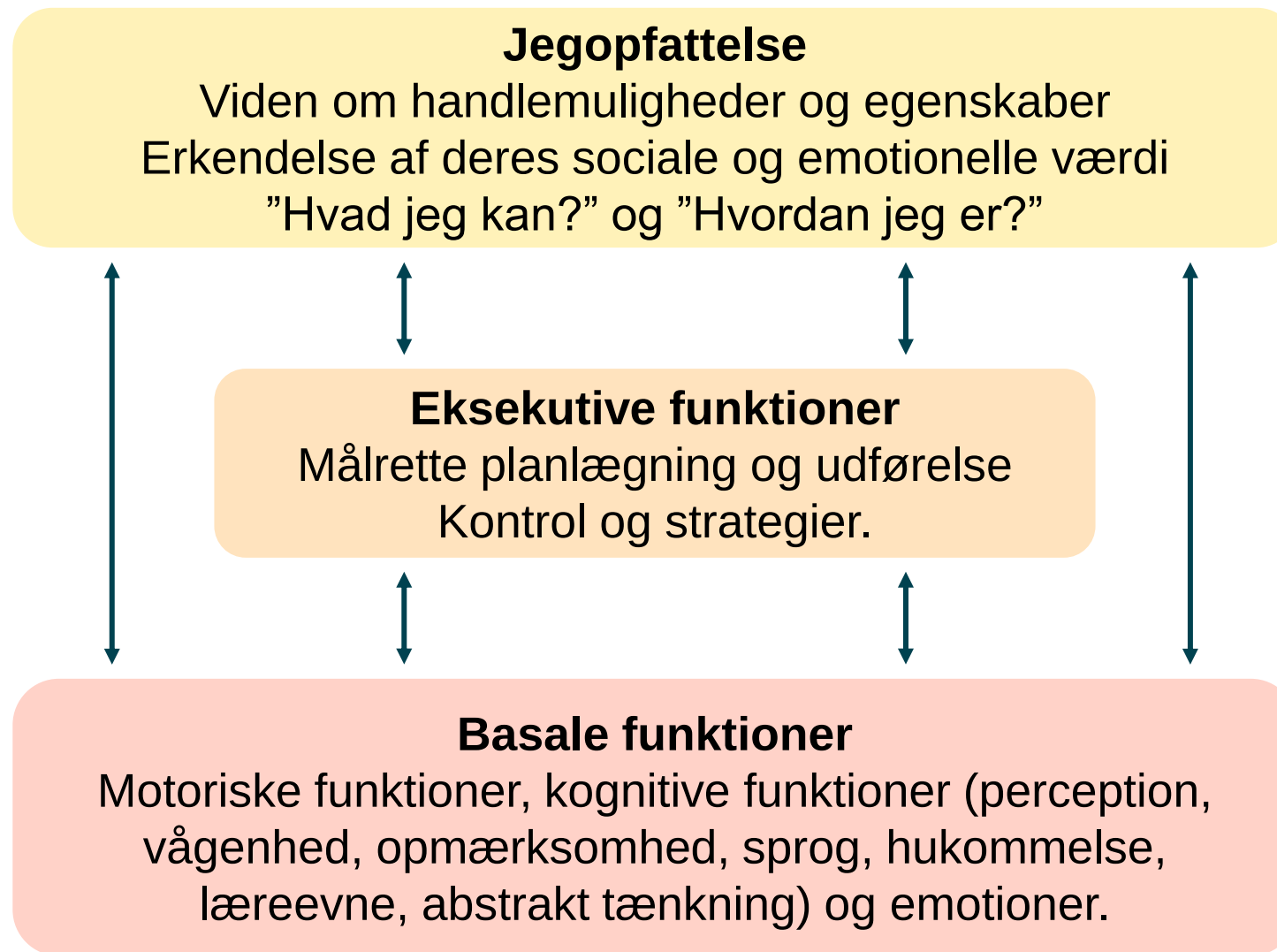
XXX XXX XXX XXX XXX XXX

BLÅ GUL LILLA GRØN RØD GUL RØD

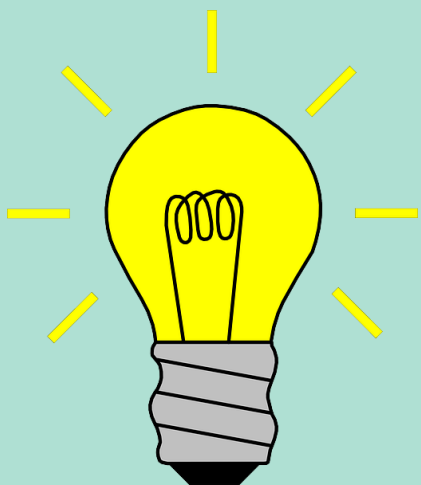
Den sidste linje gør det svært og udfordrer vores opmærksomhed, fordi det læste er mere overindlært end farverne, og derfor vil det være det læste, der får vores opmærksomhed.

Eksekutive funktioner: Model

De fire trin i eksekutive funktioner

1. At få en ide = kræver at man kan danne forestillinger. Ideerne bygger dels på tidligere erfaringer (hukommelse) og dels på den givne situation (hvad kan man gøre eller lege med her).

2. At planlægge ideens udførsel = indebærer at man kan fastholde en ide og opløse den i dele, der skal udføres i rækkefølge. Stiller fx krav til arbejds hukommelsen.

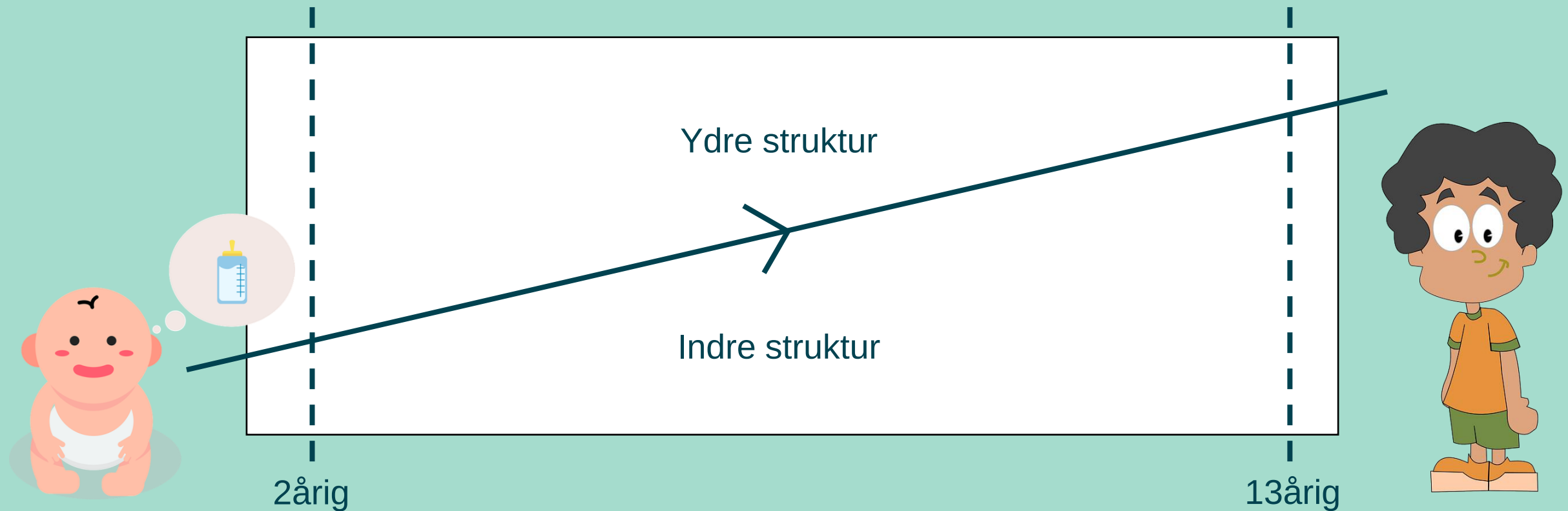

3. At udføre planen i målrettede handlinger, med hensyntagen til egne behov og situationens krav = handler om at udføre de enkelte handlinger i den rigtige rækkefølge på vej mod målet, mens forstyrrelser sorteres fra. Samtidig skal man være opmærksom på andres krav og forventninger, så man ikke overtræder grænser eller moral. Stiller krav til bl.a. opmærksomhed og selvregulering.

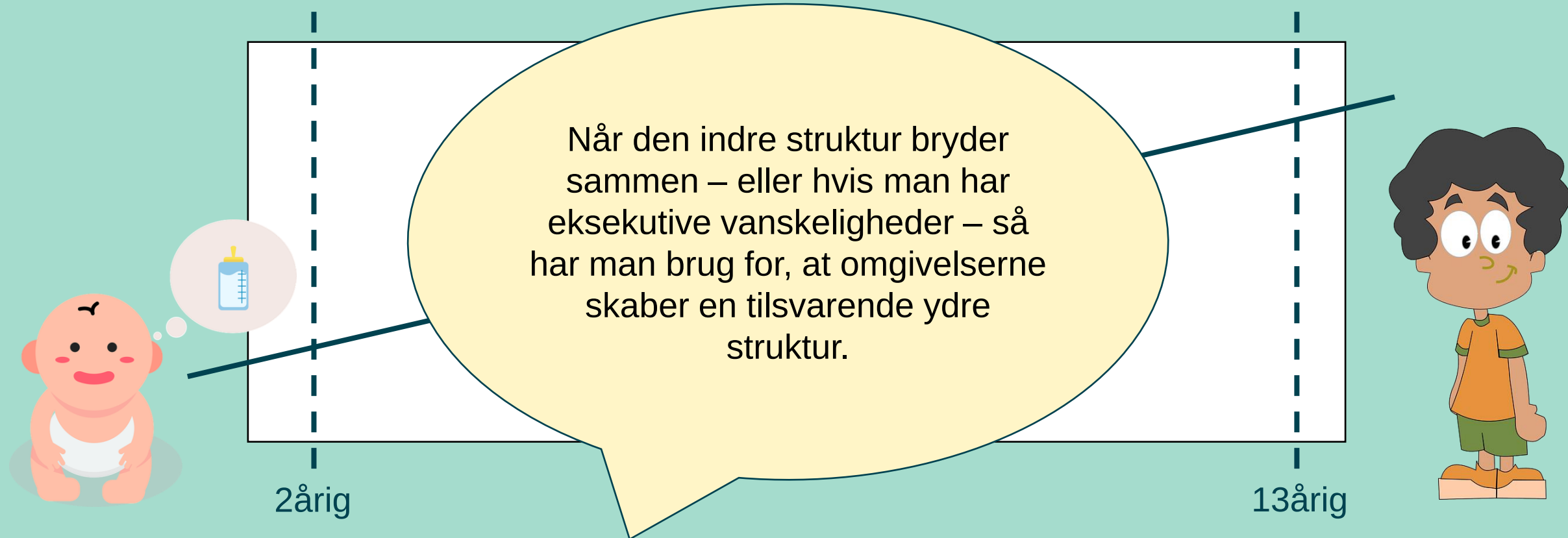

4. At vurdere udførslen undervejs og til sidst og herunder foretage eventuelle justeringer = under hele udførslen skal man vurdere, om handlingerne fører til målet, og om de lever op til ens egne og andres behov. Stiller krav til evne til at vurdere noget i forhold til noget andet samt fleksibilitet.

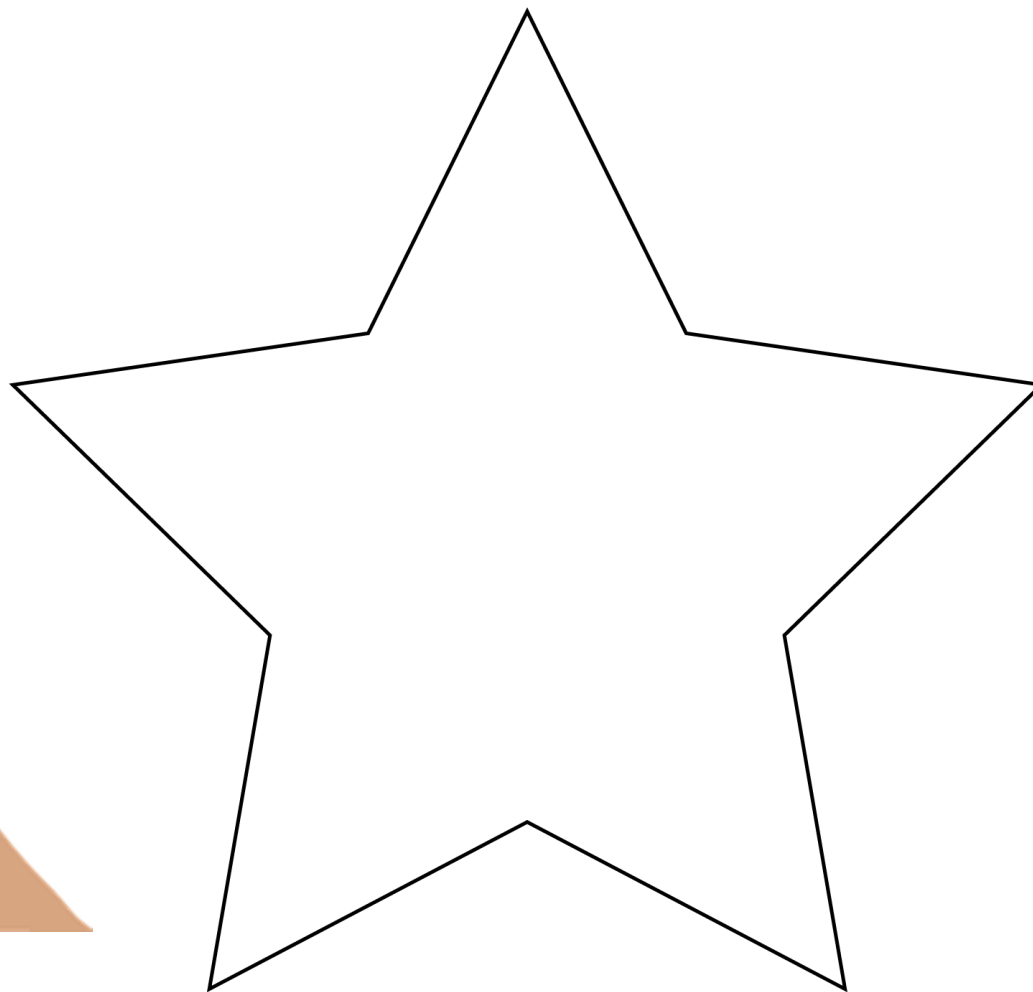
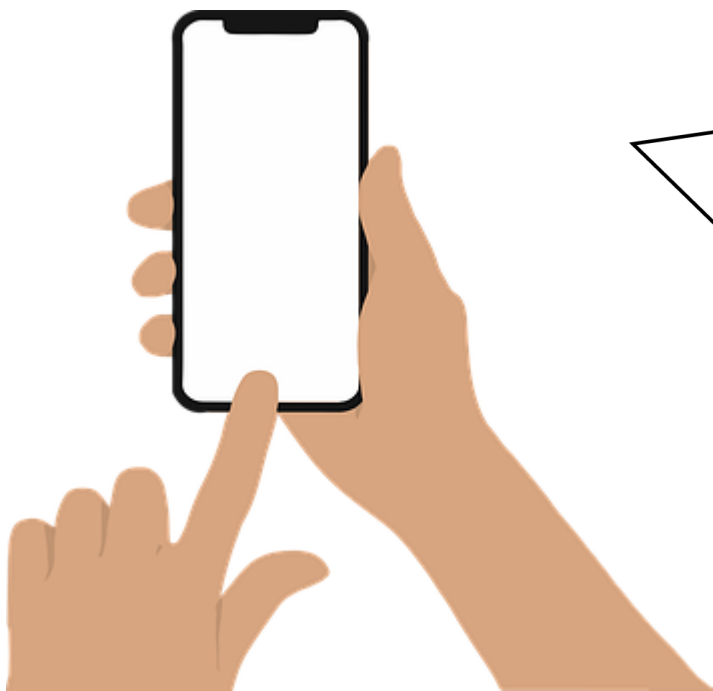

Det lille barn har kun lidt indre struktur, derfor må omgivelserne skabe en høj grad af ydre struktur (hvornår og hvordan barnet skal spise, lege, sove, osv.). Det store barn har så meget indre struktur, at han eller hun kan nøjes med tilsvarende mindre ydre struktur. Det store barn kan selv tage initiativ til at opsøge kammerater og organisere samvær og aktiviteter, blot med den ydre struktur, at han/hun skal være hjemme kl. 21.

Det lille barn har kun lidt indre struktur, derfor må omgivelserne skabe en høj grad af ydre struktur (hvornår og hvordan barnet skal spise, lege, sove, osv.). Det store barn har så meget indre struktur, at han eller hun kan nøjes med tilsvarende mindre ydre struktur. Det store barn kan selv tage initiativ til at opsøge kammerater og organisere samvær og aktiviteter, blot med den ydre struktur, at han/hun skal være hjemme kl. 21.

Øvelse: At tegne spejlvendt

PAUSE

Hvordan husker du bedst?

Øvelse: Hvordan husker du bedst?

Ord, der siges højt

Fisk

Æble

Træ

Sofa

Lommelygte

Paraply

Ski

Giraf

Papir

Ovn

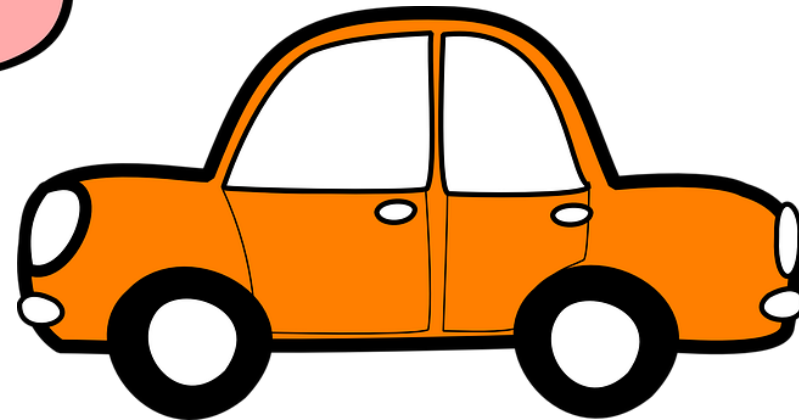
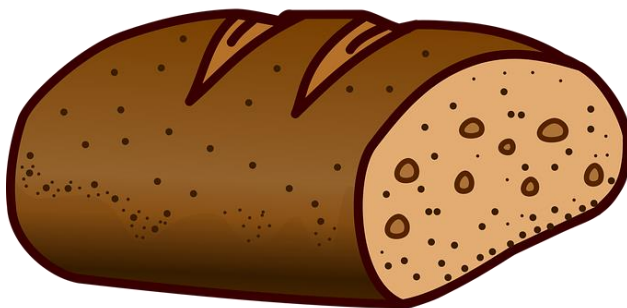
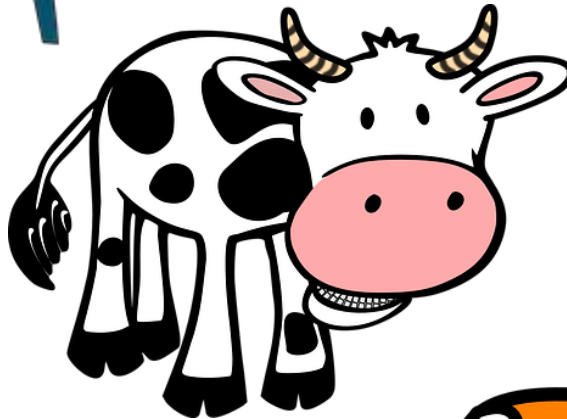
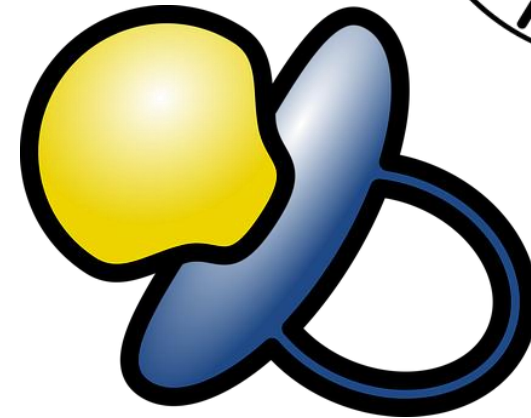
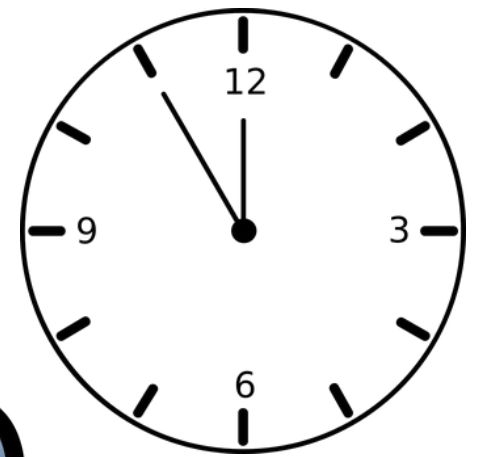
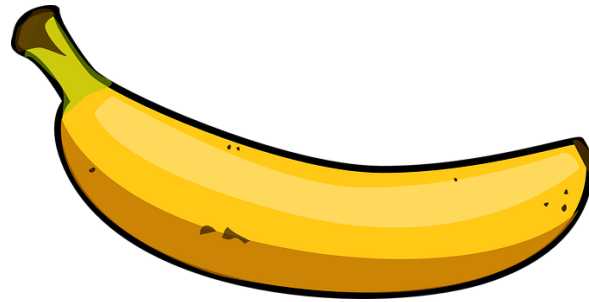
Ordbilleder

Dinosaur	Kniv	Blyant	Frø	Bog
Flaske	Tæppe	Plante	Kaffe	Billede

Øvelse: Hvordan husker du bedst?

Billeder

Øvelse: Hvordan husker du bedst?

Ord i en kontekst

Jeg sad på min **stol** og spiste et **æg**, mens jeg kiggede på **blomsterne** på **bordet**. Udenfor cyklede **naboen** forbi med en **balje** bagpå og **sten** i **hånden**. Han kørte lige ned i **søen** og fik **vand** ud over det hele.

Øvelse: Hvordan husker du bedst?

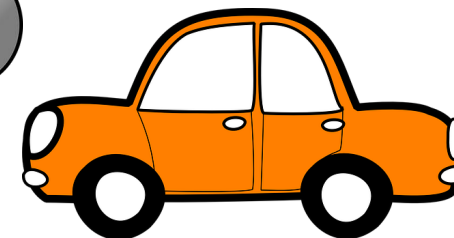
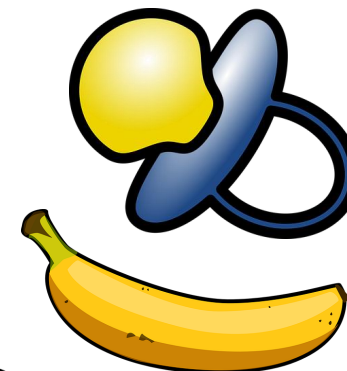
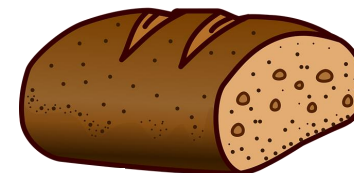
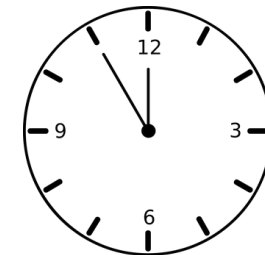
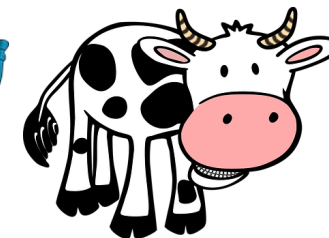

Hvordan husker du bedst?

Fisk, æble, træ, sofa,
lommelygte, paraply,
ski, giraf, papir, ovn.

Hvordan så
det ud hos
dig? Var der
noget, der
overraskede?

Jeg sad på min **stol** og spiste et **æg**, mens jeg kiggede på **blomsterne** på **bordet**. Udenfor cyklede **naboen** forbi med en **balje** bagpå og **sten** i **hånden**. Han kørte lige ned i **søen** og fik **vand** ud over det hele.

Dinosaur	Kniv	Blyant	Frø	Bog
Flaske	Tæppe	Plante	Kaffe	Billede

Alle har eksekutive vanskeligheder

Vi har alle styrker og svagheder, når det kommer til eksekutive funktioner...

Impulsiv, men får lavet meget.

Mindre fleksibel, men grundig og omhyggelig.

Svært ved at komme i gang, men kan holde mange bolde i luften.

Får rigtig mange ideer, men får ikke fulgt alle til dørs.

Hvilken betydning har eksekutive funktioner for læring?

"Jakob er 13 år. Han er en omhyggelig elev. Han holder styr på sine sager og skriver sine lektier ned. Jakob er god til at regne, og han elsker geometri og matematik. Jakob har rigtig svært ved opgaver, hvor man skal være kreativ, eller hvor der ikke er noget bestemt emne. Hvis han fx skal skrive om "min sommerferie", kan han ikke rigtig finde på andet end overskrifter. Han beder ofte sin mor om hjælp, men han bliver sur, hvis hun siger, at han bare skal tænke sig lidt mere om, eller hvis hun ikke kan lide de ideer, han selv har.

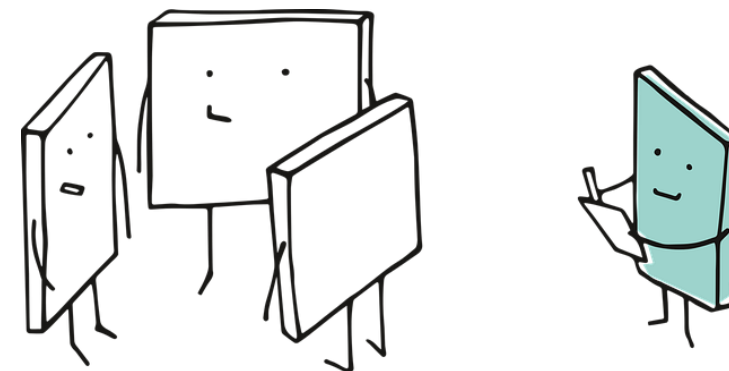
Hvad består Jakobs vanskeligheder i? Jakob virker gennemgående som en meget struktureret og organiseret dreng. Når han skal skrive stil, virker det imidlertid, som om han har vanskeligt ved at strukturere arbejdet og komme i gang. Men hvordan hænger det sammen med, at han i øvrigt er velorganiseret?

Hvis man fx forsøger at hjælpe Jakob med at organisere sin stileskrivning og fx lærer ham at lave en disposition og tidsplan, vil man sandsynligvis gå galt i byen. For det er ikke Jakobs egentlige problem. Han klarer nemlig fint at disponere og planlægge, når emnet er givet på forhånd. Han har derimod brug for hjælp til at forestille sig, hvad man kan skrive om. Hjælp til at tænke fleksibelt og kreativt, at få ideer, fx ved at kigge på billeder fra sommerferien, eller ved at snakke med sin mor om, hvad han har lavet i sommerferien og lave et mindmap på baggrund heraf.

Det er i denne sammenhæng hans nedsatte kognitive fleksibilitet og mangelfulde evne til at danne forestillingsbilleder, der hindrer ham i at bruge sine gode evner til at agere målrettet."

Eksekutive funktioner/vanskeligheder

- Impulshæmning
- Fleksibilitet
- Emotionel kontrol
- Initiering (initiativ)
- Arbejdshukommelse
- Planlægning/organisering
- Organisering af materialer
- Monitorering (justering/selvevaluering)

Øvelse

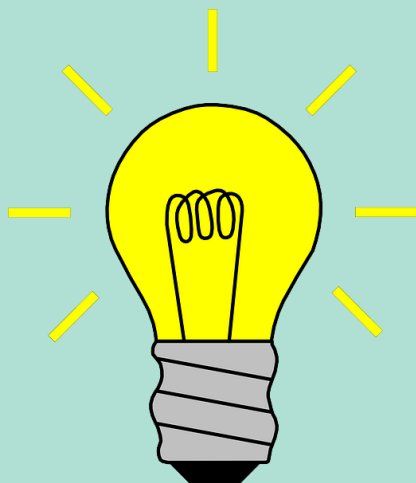
Byg eller tegn en model, som du kan bruge til at forklare eksekutive funktioner med.

Refleksion over øvelse

Hvordan oplevede I processen i forhold til egne eksekutive funktioner?
Hvor gik det godt? Hvor var det svært?

1. At få en ide

2. At planlægge ideens udførsel

3. At udføre planen i målrettede handlinger, med hensyntagen til egne behov og situationens krav

4. At vurdere udførslen undervejs og til sidst og herunder foretage eventuelle justeringer

Hvordan kan man støtte idefasen?

Forestillingsevnen har afgørende betydning for eksekutive færdigheder. Hvis barnet har en svag forestillingsevne, er det svært at producere ideer og indre billeder – derfor kan der være brug for hjælp til at skabe ydre billeder.

Præsenter barnet for valgmuligheder.

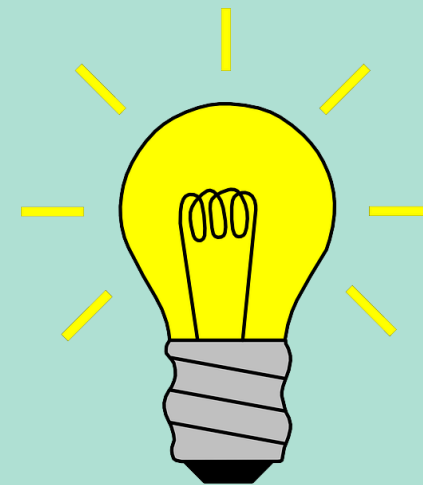
Aktivér forforståelsen: billeder, video, oplæsning, musik mm.

Hvad motiverer barnet?

Bygge bro til allerede eksisterende viden/erfaringer.

For mange ideer: Lad barnet brainstorme alle ideer og udvælge den bedste, som barnet går med.

1. At få en ide

Hvordan kan man støtte planlægningsfasen?

2. At planlægge ideens udførsel

Syntese/analyse-tænkning:

En ide skal opløses i de nødvendige dele, at skrive en historie kræver, at man på samme tid kan forestille sig målet og vejen til målet - hvilke trin skal jeg igennem?

Visuel støtte:
Tegne eller skriftliggøre vejen til målet – fremgangsmåder.

Opmærksom:
Hvor mange trin er der i den opgave, jeg stiller?

Gode spørgsmål:
Hvilke dele indgår i at skrive en historie?
Hvordan opbygger man en historie med begyndelse, midte og slutning?
Hvor skal man begynde, og hvor skal man ende?

Hvordan kan man støtte udførselsfasen?

Gode spørgsmål:

Hvad er det, man arbejder med?
Hvor er vi på vej hen?
Hvor langt er jeg i forhold til slutmålet?

Visuel støtte:

Overstrege trin i processen.
Hvor kan jeg finde information (fx tavlen)?

Rammesætning og struktur for aktiviteten: Hvor lang tid har jeg?

Sprogliggørelse og italesættelse – enten som indre tale eller spørgsmål fra den voksne:

Hvad er du i gang med?
Hvor langt er du med opgaven?

3. At udføre planen i målrettede handlinger, med hensyntagen til egne behov og situationens krav

Hvordan kan man støtte vurderingsfasen?

Vurdering undervejs:
Hvor langt er jeg i forhold
til slutmålet?
Hvilke justeringer er der
brug for?

**Slutvurdering og
fremtidsperspektiv:**
Hvilke erfaringer har jeg gjort
mig?
Hvad har jeg lært?
Hvorfor gik det, som det gjorde?
Hvad vil jeg gøre næste gang?

4. At vurdere udførslen
undervejs og til sidst og
herunder foretage
eventuelle justeringer

Øvelse: Hvordan kan vi støtte eksekutive funktioner?

1. At få en ide 	2. Planlægning
3. Udførelse 	4. Vurdering og justering

PAUSE

Fællesskabende didaktikker

Fra ”oppe i hovedet” til ud i fællesskaberne og kroppen

Indhold

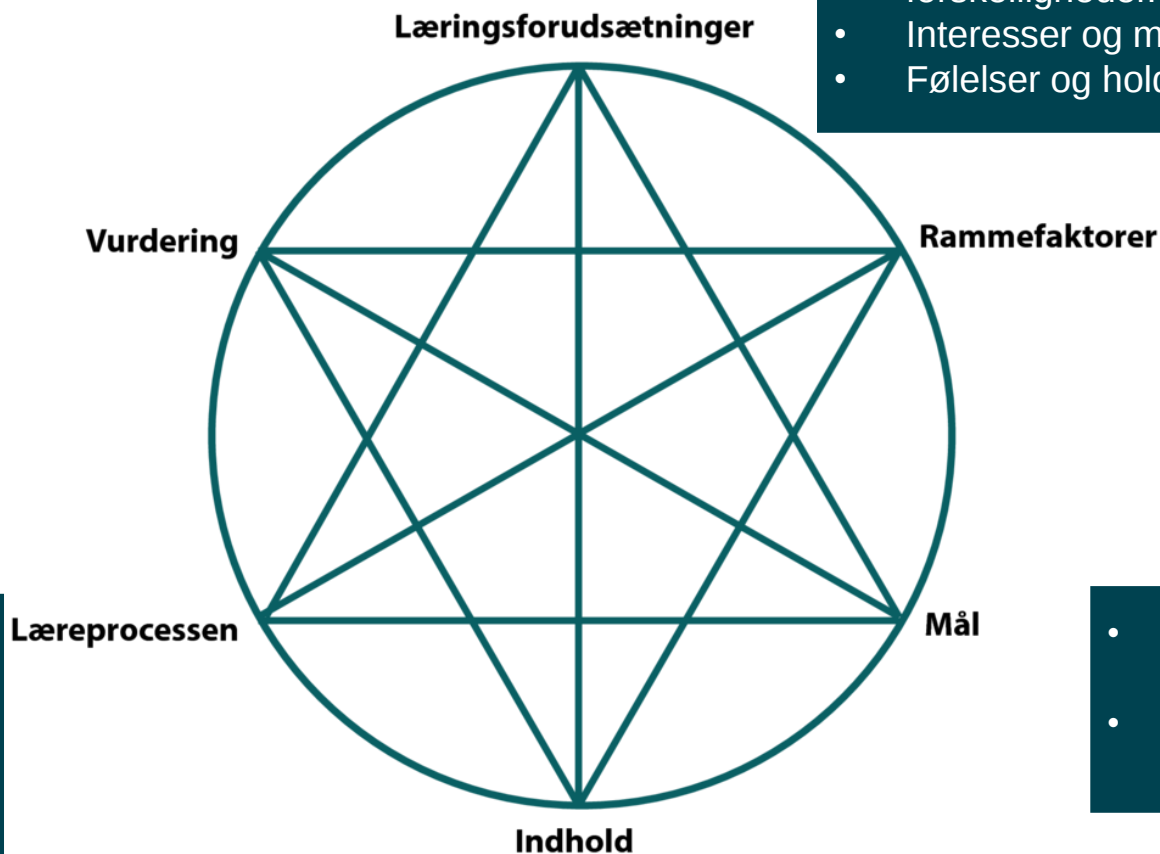
- Den didaktiske relationsmodel
- Fællesskabende didaktikker
- Praksisfaglighed – teori>praksis eller praksis >teori
- 5 bud på god og inkluderende undervisning
- Gruppearbejde

Den didaktiske relationsmodel

Hiim og Hippes didaktiske relationsmodel

Hvilke læreprocesser skal jeg vælge i min undervisning, når målet er "det og det", og eleverne har forskellige læringsforudsætninger?

- Kompetencer/forudsætninger
- Eksekutive funktioner/socialkognitive forskelligheder.
- Interesser og motivation
- Følelser og holdninger

- Hvad er målet med undervisningen?
- Hvad er det for en læring eleverne skal opnå?

- Metoder og arbejdsformer
- Variation og valgmuligheder
- Eksperimenter vs. teorigennemgang
- Involvering
- Aktive vs. passive elever
- Det æstetiske/kropslige vs. det kognitive

Fællesskabende didaktikker

Fællesskaber og mening (Etienne Wenger)

- At lære kan kun forstås i et socialt perspektiv
- Menneskets engagement i verden er først og fremmest en meningsforhandling
- Mening genforhandles løbende
- Meningen findes i den dynamiske relation imellem mennesker
- Deltagelse i sociale fællesskaber former både vores oplevelse og fællesskabet
- Meningen med de ting vi gør, er altid social

”At være en del af det, der har betydning, er en forudsætning for at være engageret i et fællesskabs praksis, på samme måde som det er et engagement, der definerer et tilhørsforhold.” (p 91-92)

(Wenger, E. (2004): Praksisfællesskaber. Hans Reitzels Forlag)

Fællesskabende didaktikker - pointer

- Udspringer af mobbeforskning (EX- BUS (Exploring Bullying in Schools) – Helle Rabøl Hansen
- Handler om at samtænke undervisning, faglighed, trivsel samt udviklingen af elevernes sociale kompetencer og klassens sociale liv.
 - Modvirker mobbemekanismer
 - Bidrager til at udvikle eller vedligeholde trygge læringsfællesskaber, hvilket sker ved et fælles, fagligt fokus (herigennem udvikles inkluderende læringsmiljøer).
 - Nye forståelser af f.eks. klasseledelse og uro

Longing for belonging (Helle Rabøl)

”Fælles **aktiviteter** og **engagement** med andre, der har **mening** for deltagerne, giver en følelse af **tilhørsforhold** og social identitet” (Rabøl i Skolefravær og skoletilvær)

”Jeg er noget med nogen – jeg hører til”

Andersen m.fl. (2019) Skolens fraværende børn. Årsager og indsatser. Kap. 10: Skolefravær og skoletilvær – elevperspektiver på skoleulighed.

Fællesskabende didaktikker

Begrebet ”fællesskabende”:

- Giver mulighed for at forstå fællesskaber som noget mere **processuelt**.
- ”Det fælles” forstås som et fænomen, der kan **udvikles, forandres og vedligeholdes**.

Begrebet didaktik:

- Sætter fokus på at **undervisningens mål, indhold og metoder** proaktivt skal samle eleverne om det faglige indhold, som **det fælles tredje**.
- Det handler om, at **læringsaktiviteterne** tilrettelægges som praksisser, der inddrager og samler eleverne.

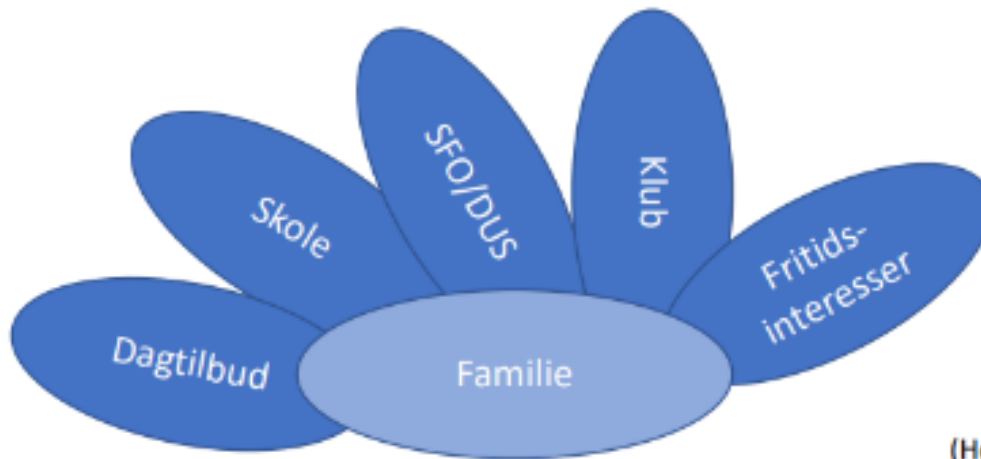
Man tager didaktiske valg som muliggør at undervisningen bliver fællesskabsopbyggende

Undervisningen eller aktiviteterne skal både skabe erkendelser hos den enkelte elev, men også skabe noget at være fælles om

Udskillelsens glidebane

Elever lever på tværs af steder

Når man følger børnene,
træder betydningen af de
andre børn frem ...

Fokus på **overgange**....

(Højholt 2012, 2018; Højholt og Kousholt 2018)

Praksisfaglighed

Hvor kommer praksisfaglighedsbegrebet fra?

I juni 2018 blev der indgået en politisk aftale om styrket praksisfaglighed i folkeskolen. Aftalen indeholder fem initiativer:

- Et obligatorisk toårigt praktisk-musisk valgfag i 7.-8. klasse
- Prøve i et praktisk-musisk valgfag
- Styrket praksisfaglighed i den obligatoriske projektopgave i 9. klasse
- Ret til erhvervspraktik i 8. og 9. klasse
- **Udviklingsprojektet Praksisfaglighed i skolen** (projektet blev gennemført og afsluttet i 2019)

Praksisfaglighed handler om koblingskompetence

Krop og erfaring

Krop og erfaring:

- Eleven lærer med hele kroppen.
- Læring foregår i samspil med kroppens aktivitet og den erfaring, der dannes ved at handle, gøre og udføre et fag.

Handling og produkt

Handling og produkt:

- Det eleven gør for at afprøve en idé, få en ting til at ske, eller for skabe et produkt – et skabende element.
- Produkter kan være håndgribelige ting eller udvikling inden for teknologi og digitale medier.

Teori og fag

Teori og fag:

- Når elevernes kropslige erfaringer, deres handlinger og skabelsen af produkter kobles til teorier og fag.
- Eleverne kan bruge teorier og fag for at forstå og sætte ord og begreber på de handlinger og produkter, som de skaber.

Hvordan skaber vi viden? – ”Janus’er & Rikker”

5 bud på god og inkluderende undervisning

5 bud på god og inkluderende undervisning

1. **Valgmuligheder** – eleverne lærer, når undervisningen tager højde for, at de har forskellige læringsforudsætninger.
2. **Det kropslige** – eleverne lærer, når de bruger kroppen.
3. **Det anvendelsesorienteret** – eleverne lærer, når undervisningen relaterer til deres hverdagsliv.
4. **Det æstetiske** – eleverne lærer, når deres sanser og følelser aktiveres.
5. **Fællesskabsopbyggende undervisning** – eleverne lærer sammen.

Didaktisk inklusionsforståelse (Florian)

”...undervisningen skal tilpasses, så den retter sig mod alle lærende. Der skal altså ikke tænkes i et ’de fleste’ og ’de få’, hvor ’de få’ skal tilbydes noget ekstra eller noget særligt. Derudover slås det fast, at inklusion forudsætter en undervisningsplanlægning, der har elevgruppens diversitet som centralt omdrejningspunkt. At lave særlige indsatser for enkelte elever, baseret på individuelle diagnoser eller afvigelser, betegnes som stigmatiserende og ekskluderende over for disse. Inklusion og deltagelse ses som mere end dét at være placeret i et læringsmiljø sammen med andre; nemlig som at være aktivt deltagende i såvel undervisning som i andre aktiviteter i skolen.” (Florian & Black-Hawkins 2011: 818)

(Inklusion er)...at skabe læringsmuligheder og adgang for alle; ved at udvide det, som almindeligvis er tilgængeligt for alle og ikke ved at anvende undervisningstilgange, som retter sig mod ”de fleste” og at lave særlige og ekstra tilrettelæggelser for ”de få” (som oplever vanskeligheder).
(Florian & Black-Hawkins 2011:818)

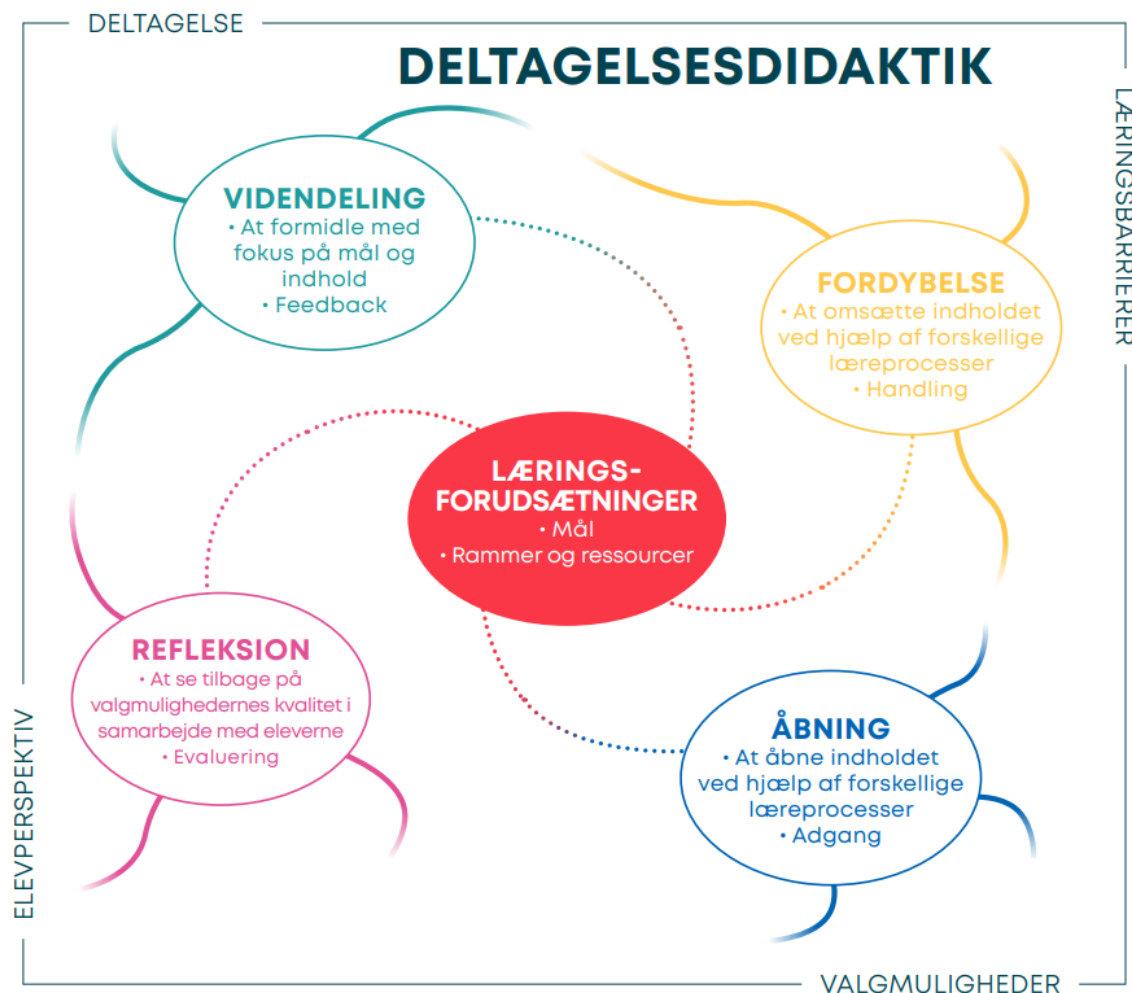

Hvad er Universal Design for Learning?

- En måde at tænke undervisning på, hvor der er mange veje til målet, og hvor man fjerner de barrierer, som der kan være for at nå målet. Således handler det om at skabe inkluderende læringsfællesskaber.
- Det vil sige en tilgang, hvor man gør det muligt for børn med forskellige læringsforudsætninger at deltage i en undervisning mod det samme mål. Flere veje at gå for at nå målet.

Valgmuligheder (Haaber, Krogholm & Westmark (2023))

Det kropslige

Aktivitetsdatabasen

Kurser

Idrætsfaget

Bevægelse hele skoledagen

Viden og netværk

Turneringer

Kredse

**Inspiration til brain
breaks og faglige øvelser**
Praktiske idéer til
undervisningen

**I dybden med faglige
bevægelsesaktiviteter**
Skab variation i din
undervisning

Lærerruddannelsen
Bevægelse i skolen

Strategiforløb
En kommunal indsats for
mere bevægelse i skolen

Det anvendelsesorienterede

RADIONAUTERNE

[Kultur](#) | 25. maj 2023

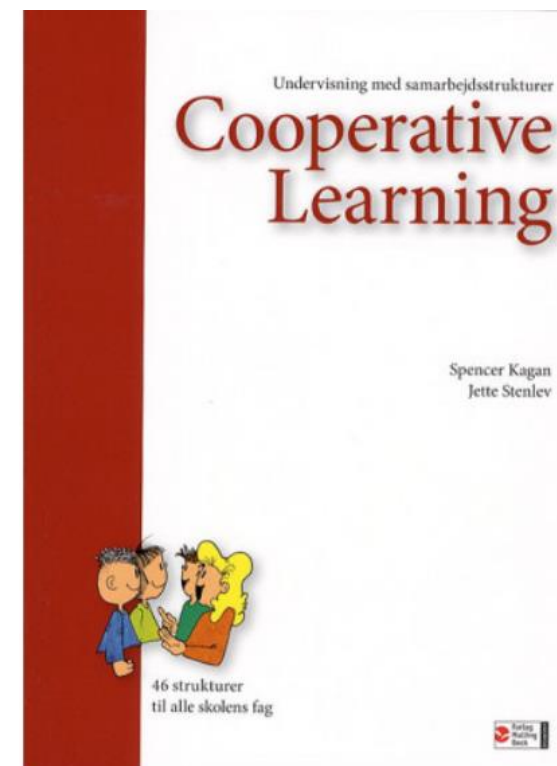
Hvor boede man, før huse fandtes?

Det æstetiske: "Chili og Smørret" (Tingseventyr af Grete Wiemann Borregaard, 2002)

Det fællesskabende

- Elever udvikler sig og lærer igennem deltagelse i fællesskaber.
- At undervise på en måde, som inddrager og samler eleverne.
- Eleverne skal være fælles om at løse opgaverne – fælles konstruktion af viden.
- Undervisningen skal understøtte elev-elev relationen.
- Der er sammenhæng mellem relationer, kommunikation og læring

4 hjørner – i dagens anledning 5 hjørner

Valgmuligheder i
undervisningen

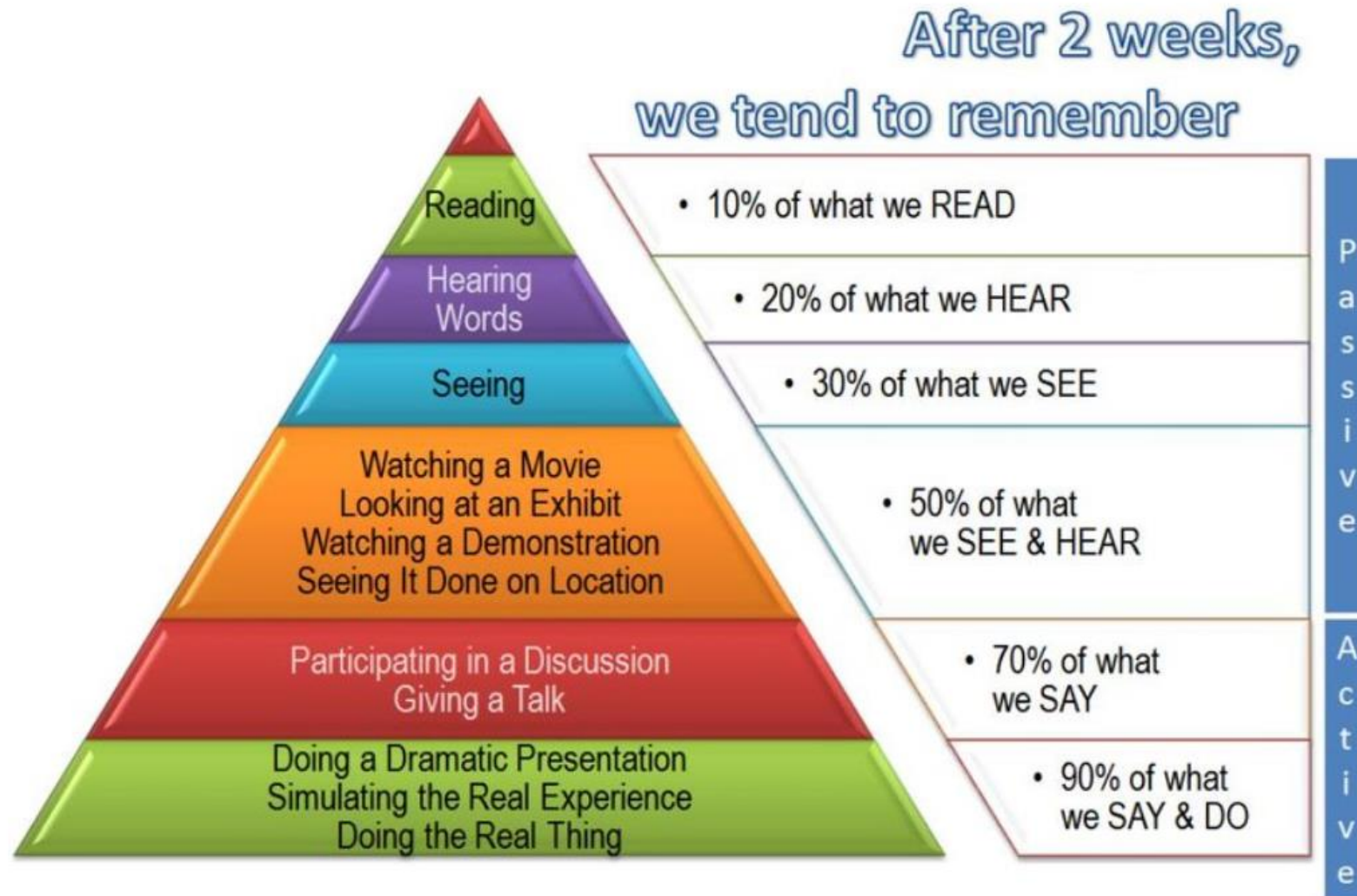
Det kropslige i
undervisningen

Det æstetiske i
undervisningen

Det
anvendelsesorienterede
i undervisningen

Fællesskabsopbyggende
undervisning

Særdeles vigtig pointe...

De fire trin i eksekutive funktioner

Den Mangfoldige
Folkeskole

1. At få en ide = kræver at man kan danne forestillinger. Ideerne bygger dels på tidligere erfaringer (hukommelse) og dels på den givne situation (hvad kan man gøre eller lege med her).

2. At planlægge ideens udførsel = indebærer at man kan fastholde en ide og opløse den i dele, der skal udføres i rækkefølge. Stiller fx krav til arbejdshukommelsen.

3. At udføre planen i målrettede handlinger, med hensyntagen til egne behov og situationens krav = handler om at udføre de enkelte handlinger i den rigtige rækkefølge på vej mod målet, mens forstyrrelser sorteres fra. Samtidig skal man være opmærksom på andres krav og forventninger, så man ikke overtræder grænser eller moral. Stiller krav til bl.a. opmærksomhed og

4. At vurdere udførslen undervejs og til sidst og herunder foretage eventuelle justeringer = under hele udførslen skal man vurdere, om handlingerne fører til målet, og om de lever op til ens egne og andres behov. Stiller krav til evne til at vurdere noget i forhold til noget andet samt fleksibilitet.

UCN

De 4 trin i EF	At få en idé	At planlægge	At udføre	At vurdere
Fællesskabet	Hvordan kan vi hjælpe hinanden med det?	Hvordan kan vi sammen lave en struktur for dette?	Hvordan kan vi sammen fordybe os i emnet/viden?	Hvordan kan vi sammen løbende pause og vurdere om vi går i "den rigtige retning"?
Forslag til undervisningen	CL-strukturer	Tidstyring Æstetisk-kropslig erfaring: Kan vi bygge/tegne planlægningen?	Valgmuligheder til fordybelsen (UDL)	CL- strukturer Videndeling Løbende dialog med udgangspunkt i målet

Isen
ring | 14

Litteratur

- Agergaard, K., Albrechtsen, T. R. S., Gissel, S. T., Hansen, T. I. & Brodersen, P. 2021
- Andersen m.fl. (2019) Skolens fraværende børn. Årsager og indsatser. Kap. 10: Skolefravær og skoletilvær – elevperpsektiver på skoleulighed.
- Bøttcher, L., & Dammeyer, J. (u.d.). *Handicappsykologi - en grundbog om arbejdet med mennesker med funktionsnedsættelser, 2. udgave*. 2021: Samfundslitteratur.
- Fleischer, A., & From, K. (2015). *Eksekutive funktioner hos børn og unge* . Dansk Psykologisk Forlag.
- Fleischer, A., & Merland, J. (2007). *Eksekutive vanskeligheder hos børn og unge - vurdering og indsats i praksis*. Dansk Psykologisk Forlag.
- Gade, A. (1997). *Hjerneprocesser - kognition og neurovidenskab*. Frydenlund.
- Nordfang, M., & Nørby, S. (2017). *Kognitionspsykologi*. Samfundslitteratur.
- Smedler, A.-C., & Tideman, E. (2011). *At teste børn og unge - om testmetoder i den psykologiske undersøgelse*. Hans Reitzels Forlag.
- Wenger, E. (2004): *Praksisfællesskaber*. Hans Reitzels Forlag

Litteratur

- Praksisfaglighed:
 - <https://emu.dk/grundskole/praksisfaglighed/matematik/praksisfaglig-refleksionsmodel>
 - <https://podcasts.apple.com/dk/podcast/episode-19-praksisfaglighed/id1611502243?i=1000554694420>
- Gruppearbejde:
 - <https://www.eva.dk/grundskole/gruppearbejde-folkeskolen-laereres-perspektiver>
- UDL
 - <https://podcasts.apple.com/dk/podcast/episode-35-udl/id1611502243?i=1000586239227>
 - <https://podcasts.apple.com/dk/podcast/episode-50-udl-vol-2/id1611502243?i=1000616777685>